

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. pritičje.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22.— Din, za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Mal h oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2 25 Din. Pri večjem številu objav popust.

Št. 50.

V Ljubljani, torek 2. marca 1926.

Leto I.

Infamija Trboveljske premogokopne družbe.

Trboveljska premogokopna družba je s prvim marcem odpovedala zopet 485 delavcem in 62 poduradnikom službo in zaslužek. Tako objavlja v »pojasnilu«, ki ga je poslala Slovenskemu Narodu, da pojasni — kakor pravi Narod — svoje že znano stališče v vprašanju rudarskih redukcij in glede reforme mezdnege sistema.

To famozno pojasnilo Trboveljske premogokopne družbe nujno zahteva energičnega odgovora. Pribijemo takoj: s tem eničnim pojasnilom Trboveljska premogokopna družba ni opravičila krvavih in groznih redukcij. Nasprotno. Ravno s tem pojasnilom je gospoda, ki baše dobičke Trboveljske premogokopne družbe pokazala in dokazala, da gre brez pomisleka preko delavskih trupel, če ji tako narekuje dobiček in profit.

Vsaj pravi Trboveljska premogokopna družba, da je izvedla redukcijo zato, da bo lahko pričela z reformo mezdnege sistema. Torej: najprej pomoče ljudi na cesto, jih vrže v najhujšo bedo, potem pa hoče regulirati mezle tudi onim delavcem, katerim se »milostno« dovoli propadati v sajjastih in jetičnih Trboveljskih revirjih.

Pa naj to rudarski proletarijat mirno tipi? Naj sedaj mirno čaka, kako bo družba znižala mezde, podaljšala delovni čas, poslabšala delovne pogoje? Kaj ni rudarski proletarijat dolžan sebi, dolžan svojim družinam, da prepreči še večjo obubožanje, še večjo revščino, ki vlada danes v Trboveljskih revirjih?

Pojasnilo pravi, da bo družba za eno tretjino omejila svojo produkcijo. Pri tem pa je Trboveljska premogokopna družba pozabila povedati, da si je omogočila sedanjo produkcijo s tem, da je z zvišanjem prodajne cene v povojnih letih izvršila v Rajhenburgu vse investicije, ki ji omogočajo danes produkcijo v tej izmeri. Takrat je krvavela vsa javnost pod pretiranimi cenami premoga. Danes, ko bi se morala takratna investicija obrestovati na račun splošnosti, na račun splošnega gospodarstva, pa hoče vzdržati Trboveljska premogokopna družba cene premogu na tedanji višini.

Znižanje premogovnih cen je prva zahteva splošnega gospodarstva. Potem pa bomo videli, da konzum premoga še davno ne krije sedanja produkcija.

Nesramnost prve vrste pa je, da Trboveljska premogokopna družba še grozi. Konec svojega pojasnila pravi namreč, da bo morala prenesti svoj sedež iz Ljubljane v drugo mesto, kjer ji bo zajamčeno mirno delovanje.

Zakaj pravi tako? Trboveljska premogokopna družba ponuja Belgradu svojo rezidenco, če ji belgrajski politični krogi sedaj ne odrečejo svoje pomoči. Na tak infamen način pa ne bo preslepila javnosti. Preveč so vnebovpijoče krivice, ki jih mora tipeti domače delavstvo in — delavski razred bo skrbel za to, da ne bo nihče delal grdih in ostudnih kupcij na njegov račun.

1325 ljudi je bilo torej doslej odpuščenih iz službe. Zato nastane nujno vprašanje, kam s temi nesrečniki. Številne družine stradajo, propadajo zato, da ne utrpí škode Trboveljska premogokopna družba.

Radičevska prosveta.

Belgrad, 2. marca. Po proračunu pravosodnega ministrstva so obravnavali sedaj proračun ministrstva za prosveto. Proračun je zagovarjal sam minister Radič, ki je v svojem govoru podčrtal med drugim tudi načelo, da se mora vzgajati otrok v materinskem jeziku. Posebej pa je omenjal potrebo, da bodi prosvetna politika centralistično usmerjena in da bodo morale občine sicer vzdrževati ljudsko šolstvo, ne da bi imelo bistvenih pravic do šolske uprave.

Maksimović noče odstopiti.

Belgrad, 2. marca. Notranji minister Maksimović, ki je doživel v zadnjem času nešteto blamaž, noče odstopiti. Sicer so zatrjevali nekateri, da je Maksimović zahteval, da se odstrani iz vlade Radič, sicer da bo on demisioniral, vendar pa se je sedaj raje sporazumel z Radičem, samo, da obdrži notranje ministrstvo.

Najhujšo blamažo je doživel Maksimović s tem, da je hotel prikazati svetu nevarno komunistično zaroto in hotel na ta način upraviči-

ti svojo reakcionarno in nazadnjaško politiko. Sedaj se skuša Maksimović rehabilitirati s tem, da pripoveduje o novem občinskem zakonu, ki ga je izdelala nepoznana komisija v notranjem ministrstvu. O tem zakonskem osnutku se sedaj precej govori. Vendar pa ga še niso objavili in ravno to kaže že vnaprej, da bo tudi novi osnutek občinskega zakona veren odsev reakcije, absolutizma in policijskega režima.

V ostalem pa ni prinesla proračunska razprava nobene zanimivosti in v vsej javnosti se je videlo, da je prosveta sužnja današnjega režima.

Pašić boleha.

Belgrad, 2. marca. Ponovno smo že povdarili, da je sedaj težišče političnega belgrajskega boja v radikalnem in radičevskem klubu. Predvsem radikalni poslanci so skrajno nezadovoljni z dosedanjim političnim razvojem in zato se vedno bolj kažejo v radikalni stranki posamezne med seboj se prepirajoče skupine. Vsaka teh skupin pa skuša dobiti vpliva na potek dogodkov.

Po odločnem Jovanovičevem nastopu glede razmerja radikalne stranke do Radičevega govoričenja in besedičenja, je bilo jasno, da se mora definitivno razčistiti v klubu njegova

vloga in zato so vsi pričakovali, da se bo seja glavnega strankinega odbora res vršila.

Za soboto sklicano sejo pa so preklicali vsled stare in znane Pašićeve obolevosti. Seveda pa ga ni nič motilo, da je bil že včeraj zopet zdrav in je bil celo na skupščini. Zato pričakujejo nekateri, da se bo seja vršila danes, vendar pa je skoro gotovo, da bo Pašić odložil zaenkrat še razpravo o razmerah v klubu in bo s pozivom na enotnost kluba poizkusil zadržati razcep radikalne stranke.

Tako dela policija.

Varšava, 2. marca. Pred Varšavskim sodiščem se vrši te dni razprava proti novinarju Trojanowskemu, ki je na povelje policijskega nadkomisarja Lenskega izgotovil bomb, ki pa je predčasno eksplodirala in Trojanowskega težko ranila. Po nalogu politične policije se je Trojanowski vpisal v komunistično stranko, kot tak bi potem napravil atentat na ministrskega predsednika Grabskega, kar bi dalo policiji povoda, da nadaljuje s preganjanjem delavstva.

Zelo zanimiva je bila izpoved so-

cijalno - demokratičnega poslanca Pragierja, ki je izpovedal, da je imel on naročilo od svojega kluba, da vloži v zadevi interpelacijo, ker se je takoj sumilo, da je govoričenje o atentatu delo poljske policije. Policija je grozila zato s političnimi represalijami proti socialno demokratični stranki, vendar pa brez uspeha in Pragier je celo izjavil, da so najbrže vsi atentati delo poljske policije.

Naravno je, da vzbuja ta proces v poljski javnosti največjo senzacijo.

Narodnostni boji na češkoslovaškem.

Praga, 2. marca. V nedeljo so priredili v vseh nemških mestih protestna zborovanja proti famozni jezikovni naredbi češkoslovaške vlade. Vsa zborovanja so bila številno obiskana in po večini končala v konfliktih s policijo in žandarmerijo. Zborovanja v nekaterih mestih so bila sploh že kar vnaprej policijsko prepovedana, vendar pa to nemške-

ga prebivalstva ni motilo in so v množicah demonstrirali po mestih. V čeških Toplicah je prišlo tudi do spopada med demonstranti in žandarmerijo, tako, da se je poslužila žandarmerija orožja in ranila ter aretirala več oseb.

Na vseh zborovanjih so sklenili najodločnejši boj proti jezikovni naredbi.

remu je pustil svoje najboljše moči, od onega, ki ga je doslej izrabljaj.

Vsa poštena javnost stoji danes na strani rudarskega proletarijata in pojasnilo Trb. prem. družbe bo le znova podžgalo odpor delovnega ljudstva proti izkeriščajočemu kapitalizmu.

Vlada pa pošilja v revirje žandarmerijo, ki naj kroti in brzda obup rudarjev, obup rudarskih žena in mater.

Ne žandarmerije, ne preganjanja! Kruha, kruha potrebuje rudarski proletarijat. In pravico ima, da zahteva kruha prav od onega, kate-

ITALIJA IN NJENI AMERISKI DOLGOVI.

London, 2. marca. Po poročilih iz Washingtona se pojavlja sedaj močna opozicija proti ratifikaciji ameriško - italijanskega dogovora glede medsebojnih dolgov. Na čelu opozicije stoji senator in bivši vojni minister Wickersham, ki je izjavil, da živi Italija sedaj pod tiranstvom Mussolinija in je zato prav lahko mogoče, da bo Italija še središče prevratov in bojov.

ZARADI FALZIFIKATORJEV ODPUŠČAJO FRANCOZI MADŽAR-SKE DELAVCE.

Budimpešta, 2. marca. „Pester Lloyd“ poroča, da bodo prvi občutili posledice grde falzifikatorske afere oni madžarski delavci, ki so se vsled gospodarske krize na Madžarskem podali v Francijo. Po sklenjenem dogovoru bi mogli ostati madžarski delavci v Franciji nepretrgoma skozi tri leta, sedaj pa so posamezna podjetja ne glede na veljavni dogovor pometala madžarske delavce na cesto. Tako je odpustila neka tovarna sama 250 delavcev. Vsled teh nenadnih odpustov vlada med madžarskimi delavci nepopisna beda in revščina. — Da, delavec plača račun.

INDUSTRIJSKA REFORMA V SOVJETSKI RUSIJI.

Moskva, 2. marca. Trocki je bil imenovan za predsednika tehnično-znanstvenega oddelka najvišjega narodnogospodarskega sveta. Njegova naloga bo, izvesti tehnične reforme v industriji ter ukreniti vse one mere, ki bodo dvignile industrijsko produkcijo in jo nadzirati.

IZPRTJE V LONDONSKI STROJNI INDUSTRIJI.

London, 1. marca. Vsled spora, ki je nastal v neki londonski tovarni med podjetnikom in delavci je sklenila delodajalska organizacija, da izpre s 13. marcem vse delavstvo v strojni industriji. Izprli bi na ta način približno 500.000 delavcev.

KONFERENCA ZA UREDITEV DELOVNEGA ČASA.

Berlin, 1. marca. Povabilo britanske vlade za udeležitev na konferenci za ureditev delovnega časa, ki bo kakor izgleda 15. marca v Londonu pričela s svojim delom, je bilo nemški vladi že dostavljeno. Na konferenco so povabljene vlade: Nemčije, Francije, Belgije in Italije. Minister Nemčije Brauns se namerava te konference osebno udeležiti.

VERSKI BOJI NA SLOVAŠKEM.

Praga, 1. marca. V Lucvirnu so napadli ortodoksni vaščani ponoči stanovanje grško-katoliškega župnika, razbili okna in so po njegovem stanovanju tako divjali, da je župnikova žena znorela. Dva dni kasneje pa so zažgali hišo kuratorja grško-katoliške cerkve.

KRVAVA SVATBA.

Praga, 2. marca. V Orehovem v Karpatski Rusiji je prišlo v cerkvi med poroko do grozovitega prepira med svati. Duhovnik je bil primoran poklicati žandarmerijo na pomoč, a svati so se med tem temeljito razmesarili ter enega svata ubili.

KUPCA NI.

Berlin, 2. marca. Sovjetsko poslaništvo izjavlja, da so vesti o prodaji ruskih kronskih draguljev neresnične. Kronski dragulji so sicer naprodaj. Kdor plača pet milijard rubljev, jih lahko dobi, toda doslej se kupec še ni zglašil.

Odločna borba monopol-skega delavstva.

Včeraj se je vršil zopet shod monopolnega delavstva v Ljubljani.

Na shodu sta poročala s. Ilić, tajnik Saveza monopolskih radnikov in s. Kopač o novem pravilniku in o boju ki ga vodi Savez proti absolutističnim metodam monopolne uprave.

Monopolno delavstvo je shod številno pesetilo in z ogorčenjem protestiralo proti krivicam in zapostavljanjem, ki jih boče uveljaviti novi pravilnik.

Ljubljanskemu delavstvu!

V soboto, dne 20. februarja t. l. so se zbrali zastopniki vseh delavskih strokovnih organizacij na skupno posvetovanje in so sklenili sklicati

v sredo, dne 3. marca

JAVEN SHOD

ki se bo vršil v veliki dvorani hotela „Union“ z dnevnim redom:

Napad Trboveljske premogokopne družbe na delavske plače, osemurnik, redukcija rudarjev in obramba delavstva proti temu.

Vsa javnost se vabi, da pokaže svojo udeležbo na tem shodu, da soresmlja s simpatijami težko borbo naših rudarjev za kruh in eksistenco.

Švica pripravljena sprejeti sovjetske pogoje.

Vest iz Berna, da je švicarska vlada pripravljena sprejeti pogoje sovjetskega poslanskega Vorovskega, je alarmirala tamonjske fašistovske organizacije. Voditelji so hitro sklicali javen protestni shod. Socijalistične delavske organizacije, ki zahtevajo, da se Švica pobota s sovjeti in upostavi pretrgane diplomatske odnose z Moskvjo, so odgovorile s protidemonstracijami. Posledica so bili izgredi, v katerih je nastopila državna garda in razgnala demonstrante.

Švicarska vlada izmenjuje note z Moskvjo že nekaj časa na pritisk lige narodov, ker je sovjetska Rusija odklonila sodelovanje pri mednarodni razorožitveni akciji, ako se bo vršila v Švici, dokler Švica ne da zadoščenja sovjetom. Na splošno zahtevo buržuaznega časopisa je švicarska vlada naznanila, da objavi v najkrajšem času svojo korespondenco z Moskvjo.

Vojaški rok v čehoslovaški.

V koaliciji je v zadnjem času nastal hud boj zaradi osemnajstmesecnega vojaškega roka, katerega je predlagal prejšnji generalštabni šef Francoz Mittelhauser. Vendar je bil njegov predlog že letos po vojaškem zakonu spodbit in vojaški rok

določen na štirinajst mesecev. Osemnajst-mesečni rok propagirajo socialisti, ki hočejo s tem zakriti svojo antimilitaristično preteklost v stari Avstriji. Od ostalih koalicijskih strank so se do sedaj izrazili ostro proti temu postopanju v prvi vrsti češki socialni demokratje, ki pomenijo v državi več milijonov. Tudi predlog generalštabnega šefa Sirovija ne more dobiti večine.

Značilno je, da vse države posvečajo oboroževalni sili vso pažnjo in da izdajajo največje kredite za puške in kanone in da se proti tem kreditom in proti samogoltnemu militarizmu, ki izmoggava in izžema vse sloje, predvsem pa delavske, bore samo socialisti, ponekod bolj, ponekod pa manj uspešno. Na Češkem so socialisti že mnogo načrtov militarističnih zastopnikov v parlamentu razbili, le pri nas, ker ni enotnosti in enotnega nastopa, ni mogoče za enkrat zabraniti najnevarnejših korakov, ki jih nastopa militarizem. Ker smo že zavezniki Čehov in smo te zveze tolikanj ponosni, bi bilo prav, da se oprimemo tudi milejših vojaških odredb in magari sprejmemo 14 mesečni rok, čeprav je še vedno bistveno previsok. Koliko bi bilo pomagano našim fantom, ko jim je vojaško službovanje v materijelno breme, če bi služili namesto 18 mesecev 14 mesecev. Vse potrebno vojaško „znanje“ je pač možno dobiti tekom 14 mesecev.

Kakor mačeha si domovina...

Naši rudarji morajo po svetu in iščejo vseh izhodišč, da bi zaslužili stalnejšega kruha, kot ga jim nudi TPD. Kako ceni naše delavce tujina in kako jih ceni TPD je razvidno iz tega, da je Kanada dovolila izselitev naših rudarjev, čeprav je bilo določeno in dovoljeno število naseljenecv že izpolnjeno. Kanada je spoznala vrednost naših moči in vztrajnost naših rudarjev. Zalostno pa je, da niti država ne nvideva, kako izgublja dan za dnem najboljše sile in ne ukrene prav nobenih akcij, da bi z domačo zaposlitvijo nudila našemu delavstvu vsaj minimalno plačo. Ker se pa vlada ne briga dosti za delavstvo, to je razvidno iz raznih uredb „socijalnega“ ministristva, segajo ti po najskrajnejšem, iti v tujino. Ni prijeten tak korak in človek bi ga ne nastopil, če bi mu ga ne narekovala neizprosna nujnost, beda in smrt. Delo ali smrt je delavčeva sedanja deviza, zato težka in bridka romanja v kanadske rudnike. Te dni se jih je odpeljalo okrog 130. V Ljubljani so se še poslovili od svojih znancev; žena je jokala ob možu, otroka so komaj odtrgali iz objema očeta; tragična slika, ki pa naših otopenih mogoteev pač ne presune, če bi jih, bi delali drugače. In tako gre delavčeva pot iz trpljenja v trpljenje in dolga je ta pot, skoro neizmerjena. V celi tej črti se komaj kdaj zasveti plamenček, ki prižge skromno upanje, da pride dan, ko bo tudi delavstvo okusilo sladkosti in dobrote življenja ter moglo samo sebi priznati, da je življenje vsaj življenja vredno.

Delavstvo in »Delavska Politika«.

Odkrito moram priznati, da sem se ob pokrenitvi »Delavske Politike« nekoliko bal novih nesporazumljenj in razkolov. Vendar moram priznati, da je bila moja bojazen neutemeljena, ker vidim, da je »Del. Politika« res delavski list, le želel bi, da bi bil tudi po svojem podnaslovu socialističen dnevnik.

Slovenski proletarijat je imel prej in po prevratu dokaj svojih glasil; nekaj hudo revolucionarnih, kateri pa so bili za naš razvoj češče prezgodnji, drugi zopet, ki so v glavnem vodili le osebni boj, kar se je bridko maščevalo, ker je rodilo današnjo razcepljenost v pokretu. Pravi, načelni in razredno vzgojeni socialistični tisk se pa ni mogel uveljaviti, tretji se pa ni mogel uveljaviti vsled finančnih težav. Tako je bilo delavstvo dolgo časa takorekoč brez pravega lastnega glasila. Ni čudno, da se je zato polagoma oprijelo meščanskih listov. Ravno ti listi so pa delavstvo omanili — bolje rečeno preslepili, da ni zvalo v času resne politične borbe prav in odločno nastopiti.

Razne povestice, modne novosti pariške poulične bedarije, senzacije, salonske plitvosti ne dajejo delavstvu razredne zavesti in borbenosti, kakor tudi ne stereotipni komentarji v dvo-bojih med Radičem in Pribečevičem, ali Korošcem in Pašičem, kar žal, naše delavstvo, pred vsem duševno tako rado čita in preleva.

Res je, da čitanje delavskega lista ni zabava, marveč bolj študij in nauk. Najbolj težijo naše delavstvo koruptne in nasilne prilike, v katerih mora živeti. Družabnih korupcij in kapitalističnih nasilij pa ne more razkrinkovati in bičati kapitalistični dnevnik. Ti listi imajo ves interes, da ostane marsikaj prikrito ali vsaj zastrto. Le delavski dnevnik more vršiti to kontrolno in borbeno funkcijo in javnosti. Toda delavski dnevnik nima lastnega kapitala, on more izhajati le, ako ga podpira tisoč in tisoč delavstva, s tem, da so nanj naročeni, da ga čitajo. Brez delavskega dnevnika delavstvo ne more poznati in voditi delavske politike. Delavstvo mora odkloniti meščanske časopise, ker so ti zanj strup; delavstvo se mora okleniti svojega dnevnika, ki mu kaže dnevno pot v boljšo bodočnost.

Danes še marsikateri pravi, »Delavska Politika« žal ni še socialistično glasilo, toda to naj ne moti, marveč delajmo zanjo vsi, ki čutimo socialistično, jo razširjajmo in podpirajmo s pridobivanjem novih naročnikov, pa bomo lahko vse tako uredili, da bo »Delavska Politika« tudi formalno povsem glasilo socialističnega proletarijata in socialistične stranke.

Nezadovoljneži pa, katerim ni všeč ne to ne ono, pa s svojim večnim mrvarjenjem in karanjem škodujejo pokretu več kot nezavedneži. Upamo, da

se bodo vsi, ki jih tepe bič kapitalizma vendar spametovali in začeli združeno delati za blagor delavstva. — Čebular.

Pridobivajmo novih naročnikov!

»Delavska Politika« izhaja sedaj tretji mesec. Vsi oni, ki so jo prvotno nezaupno sprejeli, vedo sedaj, kakšno politiko zastopa in kaj hoče naš list. Število naročnikov, ki dnevno narašča, nam je dokaz, da smo na pravi poti. Ali naročnikov in odjemalcev »Delavske Politike«, bi lahko bilo mnogo več! Nujno potrebno je, da se delo za nabiranje novih naročnikov podvoji in potroji. »Delavska Politika« se mora kar najbolj razširiti. Naročnina je nizka. Na mesec stane po pošti Din 20, po raznašaleh Din 22.

Mnogi so prav vneto razširjevalci »Delavske Politike«. Da pa se bo ta krog razširjevalcev še bolj razširil in povečal, je sklenil konzorcij »Delavske Politike« posebne nagrade za vse tiste, ki vneto in marljivo delujejo na razširjenju našega delavskega dnevnika.

Te nagrade so: Kdor nabere in pošlje z naročnino vred do 25. marca t. l. dobi brezplačno: 1. pet novih naročnikov eno lepo knjigo, 2. za 10 novih naročnikov dve knjigi in en mesec »Delavske Politike«, 3. za 15 novih naročnikov 4 knjige in dva meseca »Delavske Politike«, 5. za 25 novih naročnikov 5 knjig in »Delavsko Politiko« za 2 meseca, 6. za 30 novih naročnikov 6 knjig (ena elegantna vezana) in »Delavsko Politiko« za dva meseca.

Oni pa, ki pridobe do 20. t. m. več kot petdeset novih naročnikov, dobe še izredne nagrade, ki se bodo posebej določile z ozirom na število novih naročnikov.

Naslove naročnikov in naročnino je poslati čimprej na naslov: »Uprava »Delavske Politike« v Ljubljani, Breg 12-II. — Konzorcij »Delavske Politike«.

Pravijo...

Naši radikali, radičevci in samostojni demokrati se ponašajo in bahajo, da so svobodoljubni in svobodomiselnji ljudje. Da so napredni in kulturni ljudje. Za vse je kultura in civilizacija najlepša dika in pravijo, da je ljudska omika njih največja zasluga.

Naravno zato, da tem ljudem papeški indeks ne gre v glavo. Zakaj naj bi ne čital rimski katoličan vseh bukev, zakaj ne premišljal vseh človeških resnic.

Toda: za svoj indeks pa so. In na indeks zato z vsako knjigo, z vsakim časopisom, ki ne poje časti in slave tej kliki in zato ne služi interesom naše države.

Lep register je že sestavljen. Kmalu bo le še Pratika, Jutro, Slovenec primerno čtivo za neanalfabetične pisemne državljane — Jugoslovane.

Miroslav Krleža:

GOLGOTA.

Drama v petih dejanjih.
Prevel FERDO DELAK.

Tretje dejanje.

3. DELAVEC: Kaj vse tu ne lajša? Nihče ni nikomur enak! Kdor je močnejši, ta pritiska! Ukradli so nam tisoče! Vseeno kdo! Revolucija ali republika! Kakšna revolucija je to? Vse skupaj naj vzame vrag! Ali smo ljudje! Ali se postopa z nami kakor z ljudmi? Za Boga, če ne veljajo te klešče več od mene! (Vrže klešče.) Prevzeli so nas v inventarju! Nas in klešče in vse! Mečejo nas sem in tja, kakor materijal!

(Leva skupina nadaljuje.)

2. MOŠKI DELAVEC: Spametuj se! Govoričis, kakor stara baba! Kako manj zla? — Lepa stvar je ogenj na vodi! Človek orje danes vodo in zemljo z ognjem. Bolje je danes kakor včeraj, in jutri bo zopet bolje!

1. DELAVEC: Res je! Konji se mučijo preden iz vlečejo voz iz blata! Para pa leti po blatu, dežju in snegu vedno enako! In kakšno hitrost ima na uro!

3. DELAVEC: Dobro je vse to, dobro! To samo izgleda takol na stvari sami pa ne izpremeni ničesar! Gorje ostane gorje! In danes je še več gorja, kot ga je bilo v prejšnjih časih! Naj mi kdorkoli govori kar hoče, tako je!

(Srednja skupina s svedri. 1. delavec bi hotel delati, a mu ne gre. 2. delavec prižiga cigareto za cigareto in je nervozen, a tretji je Kšaver. On sedi in bulji pred se kakor mumija.)

2. DELAVEC: Na, glej to živino! To niso ljudje! To so živina! Ne vem, kaj bi se moralo zgoditi, da jim prebije kožo! Glej! Oni delajo normalno, kakor navadno! Kaj se vse to njih tiče?

1. DELAVEC: Pa najbrže niti ne vedo vsi, kaj se je zgodilo! To se drži tajno!

2. DELAVEC: Kaj bi ne vedeli? Ni v arsenalu človeka, ki bi ne vedel kaj je! Mrcine potuhnjeni! Vedo! Vsi zelo dobro vedo vse — a tako!

1. DELAVEC: E, da, da! A kaj hočejo z mašino! Naše celo življenje je ena sama velika mašina! Vijaki! Kaj hočeš tu? Ljudje se boje! Ni vse to majhna stvar!

2. DELAVEC: Ljudje so potuhnjeni živine! Potuhnjeni! Grozno potuhnjeni! Nikdar si nisem mislil, da je človek tako potuhnjena živina! Sovražim ljudi! Studijo se mi! Zive bi jih lahko sekal na kose!

1. DELAVEC: Mi vsi smo ljudje, in to je ravno tisto! Ne morem! Ne morem! delati! Vse skupaj naj vzame vrag! Vsega imam že čez glavo! (Vrže orodje.)

2. DELAVEC: Jaz ne vem! Jaz nisem jokal — že ne vem več kako dolgo! Ko mi je umrla žena, bilo mi je res težko! A vendar, jokati se nisem! Danes zjutraj so mi pa solze kar tekale.

1. DELAVEC: Štiri ljudi, dragi moj, v eni sami minuti! Sedaj si, a zdaj nisi! K zidu — in konec! Tako izvrstne ljudi! Za boga, tu bi se moralo nekaj napraviti! Menda se ne bomo dali tako potuhnjeno zakleti? Brez besede! Tu gre radi nas! Radi mene, tebe, njega! Radi nas vseh!

2. DELAVEC: Jaz že sam ne vem, kaj naj prav-zaprav mislim! Vrti se mi v glavi, kakor da sem pijan! Vidim same krvave madeže po tleh, po rokah, povsod: na, vse je krvavo!

1. DELAVEC: Tu bi bilo treba nekaj ukreniti! Da se alarmirajo ljudje! Da se jim razjasni, da se kaj gane...

2. DELAVEC: Kaj se mora tu razjasniti? In komu? Pa kaj bodo potem, če se jim tudi razjasni? Človek ima zvezane roke! Ne more ničesar! Najsilnejše ljudi so pobili! Kakor po načrtu! O, ti moj Bog! Andrej! Pa Pavel! Tomaž! In sinoči Filip v tunelu! Še sedaj ležijo tam tako nepokopani!

1. DELAVEC: Pavel ni bil ustreljen! On edini ni bil ustreljen! Njega ni bilo tu! Za njega se ne ve, kje je! To so mi rekli na porti, da je sigurno, da Pavla niso! Vse polno je bilo tu policajev, kakor psov! Kako to, da niso vedeli?

1. GLAS IZ KOTLA: Streljali so po njih še v čolnu! Oni so se hoteli izkrcati pod zeleno lampo! A rečeno je bilo straži naj strelja brez nadaljnega...

(Dalje prih.)

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri.

Torek, 2. marca: Zaprt.

Sreda, 3. marca: Ana Christie. Red A.
Četrtek, 4. marca: Zapeljivka. Red F.
Petek, 5. marca: Naša kri. Red B.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri.

Torek, 2. marca: Večni mornar. Red B.
Sreda, 3. marca: Orfej v podzemlju. Red E.

Četrtek, 4. marca: Jongleur de Notre Dame. Red D.

Petek, 5. marca: Zaprt.

Izšla je 2. številka »Ženskega lista«, glasila Zveze delavskih žen in deklet. List se z vso vneto bori za ženske pravice, zlasti za pravice delavk, ki jih sedanji družabni red v vseh ozirih zapostavlja in tira v brezpravje in zaslužjenost. Ta številka je bogata po vsebini in poleg nekrologa sohr. Periču prinaša še dobre članke. »Kdo zaslužuje ženo?«, »Po volitvah v Delav. zbornico«, »Odpust trboveljskih rudarjev«, zlasti značilen in tipičen je članek »Dvojna pravica pri vseh oblastvih«. List zasluži, da si ga naroči vsaka delavka in mati, saj ji tudi nudi obilico nasvetov in smernic.

V počastitev spomina velikega poljskega pisatelja in pesnika Żeromskiego, ki je v dec. 1925 umrl, je poljska vlada sklenila, da se naj kompleks državnih gozdov pogorja Swientokrzys imenuje Żeromskijev gozd.

Kolektivna razstava bolgarskih umetnikov v Pragi. Bolgarska upodabljača umetnost izven cerkvenega miljeja ne sega daleč v preteklost in ima za seboj le nekaj decenijev. Početnika sta St. Despevski in Nikola Pavlovič. Početni vplivi segajo v Orijent; današnja generacija in mlajši predhodniki te generacije so se pa učili pri Italijanih, Nemcih in Francozih. Iz raznih manjših organizacij in prvotnih slikarskih šol so končno v Sofiji l. 1921. ustanovili umetniško akademijo. Praga, ki je zadnja leta dajala Bolgarom najboljše vzornike in učitelje, jim bo nudila prvo večjo razstavo v inozemstvu. Strokovnjaki so mnenja, da se bo na razstavi pokazala silovita individualna sila bolgarskih umetnikov, ki so znali vse umetnostne pridobitve spojit v bolgarsko ustvarjanje in v kratki dobi postali resni tekmovalci najkulturnejših narodov. Za razstavo je mnogo zanimanja.

V Kopenhagnu je umrl eden najbolj znanih in priljubljenih komponistov Hange Maeller.

Porotno sodišče.

Včeraj se je pričelo pomladansko porotno zasedanje. Prvi je sedel na začetni klopi Ivan Znidaršič iz Starega trga pri Ložu, komaj 24 let star, a policijski dobro znan kot poklicen tat in svedrovec, ki je glasom obtožnice oskodoval razne stranke v skupni vrednosti za skoro 24.000 Din. Ukradeno blago je prodajal pri starinarjih, žensko perilo in obleko pa je dajal svoji punči, neki »Pepci«. Obtoženece prizna za malimi izjemami vse tatvine, zagovarja pa se, da je bil že od mladega prepuščen samemu sebi, da je živel v silni bedi in da je bil popolnoma ponesrečen človek. Ničesar pa noče slišati o tem, da si je svoje razmere zakrivil sam kljub temu, da se mu je nudila dobra vzgoja. Apelira na usmiljenje in prizanesljivost ter obljublja, da se bo poboljšal. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe s primernimi poostreževanji.

Popoldne se je vršila porotna razprava proti Josipu Primeu, bivšemu davčnemu iztirjevalcu radi uradne poverbe v skupnem znesku 6162 Din. Obtoženece priznava poverbo, a se zagovarja z bedo. Skrbeti mora za ženo, štiri otroke in staro mater, plača pa je tako majhna, da bi sam že težko izhajal. Zato je bil prisiljen seči po tem skrajnem sredstvu. Uvidevni porotniki so ga spoznali nekrivim, nakar je predsednik proglasil oprostilno razsodbo.

Senatu je predsedoval višji sodni svetnik Anton Mladič, volanta sta bila višji sodni svetnik Lajovic in okrajni sodnik dr. Sajovic, državni pravdnik pa je bil dr. Fellacher.

Ne zamuditi ugodne prilike!
Od 1. do 6. marca.

TEDEN OSTANKOV

modnega damskega in
moškega blaga, tiskovine,
barhenta, eponža, dilenov
in raznovrstnega
belega blaga

pri
Oblačilnici
za Slovenijo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

Križem sveta.

Najpopularnejšemu angleškemu pesniku in pisatelju so ponujali 135 milijonov frankov, da bi pustil filmski družbi spraviti v film njegove drame. Shaw se pa ni spustil v pogodbo in je ponudbo odklonil, češ, da bi bile s filmom v umetnostnem oziru gledališke predstave njegovih dram prikrajšane.

V nekem pariškem poštnem nabiralniku so našli uho neke ženske. Policija je napela vse sile, da razjasni zagonetno »pošiljatev«, pa se ji še ni posrečilo.

Visoka starost. V Besarabiji, v vasi Aseni je pravkar umrl kmet, ki je dosegel izredno starost 133 let. Njegov najstarejši nečak je pa istočasno praznoval 60. letnico.

Najdebelejša ženska sveta je vsekakor v Parizu. Pred dnevi je zbolela v svojem stanovanju in sorodniki bi jo morali spraviti v bolnico. Toda niso si mogli pomagati, bila je pretežka, tudi izhodišče preozko, da bi jo mogli spraviti iz sobe. Na pomoč je prišla požarna bramba, ki je razširila vrata in potrgala ograjo po stopnišču. Le tako so jo končno prevedli v bolnico.

Preseljevanje Dunajčanov v Rusijo. Med avstrijskimi Nemci, zlasti med Dunajčani je zelo živahno gibanje za Rusijo in obstoja celo posebna skupina, ki posreduje za omogočenje preseljevanja. S prvim transportom je že odšlo 200 moških in sicer preko Moskve v kirgiško republiko, ker dobe v najem obsežna polja. V kratkem se jih pa odpelje 400 odraslih in 400 otrok in to samo iz Dunaja. Vse kaže, da bo Rusija druga Amerika.

Na Dunaju si je končal življenje eden največjih dunajskih bogatašev veleindustrijalec baron Haas. Že dalj časa je bilo na njem opazati živčno potrtost in bolehal je celo na fiksnih idejah, da bo moral umreti od lakote. Njegovo premoženje pa znaša kljub raznim prejšnjim neugodam še vedno lepo število milijard. Čuden strah torej pred lakoto.

Verska svoboda. Mongolci so bili od nekdaj najbolj krvoločni, toda priznavali pa popolno versko svobodo, katere v vsem obsegu posebno pozna Kitajska. Misijonar iz reda frančiškanov pater Andreas iz Perugia je pisal leta 1326, iz misijonskega delovanja v Kustitaji sledede: »V tem okraju sem našel na ljudi vseh mogočih narodnosti, ki si jih je mogoče misliti pod nebom, srečavam vse mogoče vere, ki si jih komaj mislim, toda vsakemu je dovoljeno, da živi in dela po svoji veri in si jo svobodno zbira in prebira. Sploh je mnenje vseh, da se človek lahko izveliča v vsaki veri.« In danes, namreč v Evropi, recimo?

Kmet k propalemu kmetu pijanec: »Ti, zvonik smo pokrili, stalo nas je 3000 goldinarjev. Je pa seveda kufrena streha!« — Propali kmet, ki je zapil svoj grunt: »Ej, kaj bo to, jaz sem pa samo nos pokrili s kufrom, pa me je stalo več kot 3000 goldinarjev.«

Dnevne novice.

Kameleoni... Znano je, da menjava mala živalica kameleon barvo svojega telesa. Radi tega se rabi v političnem življenju za one ljudi, ki često menjajo stranke, to je politične barve izraz: politični kameleon. Srečna Jugoslavija pa nima samo poedincev političnih kameleonov; ampak celo stranko. Ta je hrvaška seljaška stranka. Ona je, na primer lani pod žarko moskovskega solnca, bila krvavo-rdeče barve in pristopila je k rdeči kmečki internacionali. Letos pa, ko je v žarkih zlatih belgrajskega solnca dobila svetlo-zeleno barvo, je pristopila k zeleni kmečki internacionali v Pragi. Te dni so se na kongresu te internacionalne predstavili voditelji hrvaške kmečke stranke v svoji najnovejši barvi. Kakšna barva pride sedaj na vrsto?

Gorostasne številke. Proračun vrhovne državne uprave, pokojnina je sledeči: Kraljeva civilna lista znaša 24 milijonov dinarjev, apanaža prince Jurija pa 60 tisoč dinarjev ter draginjska doklada v znesku 120.000 Din. Izdatki za Narodno skupščino (za dnevniče poslancev, razne nagrade in skupščinsko upravo) znašajo 47.042.023 Din, za predstvo ministrskega sveta in za njegov dispozicijski fond je določeno 2.933.940 Din, za Državni svet 6.086.220 Din, za Glavno kontrolo pa 17.612.720 Din. Za pisarno kraljevih redov je določenih 1.251.420 Din, za pisarno kraljevega dvora 2.051.160 Din, splošni izdatki, v katere spadajo tudi tajni fondi, pa znašajo 32.270.000 Din. Pokojnine vseh civilnih in vojaških državnih uslužbenecv znašajo 84.323.040 Din, vdovske pokojnine 21.600.000 Din, izdatki za ministre ter civilne in vojaške uslužbence na razpoloženju 1.803.920 Din, draginjske doklade državnih uradnikov 388.105.351 Din, a za pokojnine skupno 498.057.551 Din. Postavka državnih dolgov za izplačilo anuitet in raznih obveznosti napram Narodni banki znaša 571.024.582 Din. Pa je toliko govora o štedenju.

Demokrati so čudni patroni in kadar trobiš poslušno v njihov rog in če se postaviš zanje v bran za žive in mrtve, tedaj ti obljublajo nebesa, ti obljublajo vsaj prilično dobra korita. Gorje pa, kadar se osmeliš in hočeš izreči svojo odkrito besedo. Zameriš se vrhovnemu štabu in milost gospodov nezmotljive »demokracije« te ne obsenči več kmalu. Tako je pač in taka je pač ideologija »strankinega štaba. Zgodilo se je organizaciji, ki se je zbala smrti in ki se ni hotela uslužiti navodilom gospodov in gospodarjev demokratske stranke, da jo sedaj preganjajo, ali pa vsaj skušajo v njo zanesti spor in nesoglasje. In na to se gospodje dobro razumejo in so v tem dosegli že dosti, dosti vidnih uspehov. Tako bo tudi s to organizacijo, kot je bilo že z večimi ustanovami, ki so se izneverile demokratom, da jo bodo razčlenili in razcefrali in da se bodo posamezni drobci sami ubili. Le tako nam je razumljiv molk te organizacije, le tako moremo razumeti tišino, ki se je vlegla na posamezne, zelo zelo razborite člane. Na štajerskem so demokrati začeli z oklici na posamezne člane te organizacije, kjer jih za božjo voljo pozivajo, da naj takoj izstopijo iz organizacije in izstop pismeno javijo stranki.

Da bi tudi na Kranjskem že krožili taki oklici, še nismo zaznali; najbrž se jim za Kranjsko še ne zdi primeren čas in čakajo. Tako znajo demokrati in tako je doživela organizacija žalostno smrt. In mi je ne objokujemo.

Laž ima kratke noge. Bernotovo gobezdalo »Naprej« v eni izmed zadnjih števil prinaša hudomušno notico, češ, da »Delavske Politike« v revirjih nihče ne mara niti raznašati, ker že od vsega začetka iščemo v Zagorju in Hrastniku raznašalce. Izjavljamo, da kogar ta stvar zanima, naj se potruži v našo upravo, kjer dobi v pogled v korespondenco tikačočo se dotičnih mest raznašalcev v Zagorju in Hrastniku in se lahko in najbolje prepriča o nesramnosti zlobnih »Naprejevi« natoleevanj. »Naprejevega« dopisnika iz Zagorja (če sploh eksistira) pozivamo, če je res možakar na mestu in za načelo javnosti, da naši upravi

javi svoj naslov, da mu ista zamore naravnost na njegovem stanovanju predložiti dotično korespondenco, če je že res tako radoveden. Stroške nosi upravnik sam. Da pa ti dve službi dosedaj niso bile oddani, so vzroki različni. Na vsak način vzrok večkratnih objav dotičnih inseratov ni ta, kakor je stalno že tri leta trajajoče objavljanje inserata Učiteljske tiskarne v »Napreju«. Poljako vsem poštenim proletarcemv tojasnilo. — Uprava »Delavske Politike«.

Iz Cite Ferrouiner smo prejeli naslednje pismo: Pošiljam naročnino za februar. Naročnina za marec in april sledi. Vaš cenj. list se mi prav dopade samo žal, da vsak mesec 6—8 izvodov manjka. (Poštne razmere). Prihodnjic vam bom poslal kratek dopis o delavskih razmerah v Franciji. S sodružnim pozdravom! — E. C.

Inženjerska zbornica za Slovenijo in Dalmacijo v Ljubljani ima svoj letni občni zbor dne 4. marca 1926 ob 14. uri 30 min. v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani.

Mostarju proti pogin. Brezposelnost gospodarska kriza, vremenske neugode, so primorali mostarsko meščanstvo, da je poslalo vsem ministrom spomenico, kjer zahteva predvsem razširjenje tobačne tovarne, 2 milijona dinarjev za zboljšanje vinogradništva, produkcija premoga naj se zveča, cena premoga pa zniža. Zboljša naj se tudi cesta Mostar-Imotski, da se tako omogoči živahnjša zveza z Dalmacijo. Radovedni smo, koliko bo imela spomenica uspeha, ko vemo, kako ima vlada malo smisla in malo ljubezni za resnični narodni blagor.

Celo bosanski frančiškani so se bridko pritožili proti g. Radiću, ki jih je imenoval lažnike in hinavce; v pritožbi so gostobesedno naglašali, češ, da so vedno in povsod posvečali svoje delo in svoje življenje blagru naroda.

Boj finančnih stražnikov in tihotapcev pri Radencih. Več tihotapcev je zalotila finančna straža, ki se pa na njen ukaz niso hoteli pokoriti. Začeli so streljati, straža je odgovarjala, obležala sta takoj dva tihotapca mrtva, več jih je bilo pa ranjenih.

V Zagrebu so zaprli bančnega ravnatelja dr. Kolmarja, direktorja Njemirovskega pa še iščejo, najbrž je pobegnul na Dunaj. Oba sta baje sokrija poloma Prometne banke.

Drugi samomor pred mrtvašnico Sv. Krištofa. 38. letna soproga kolarja Josipa Pirša iz Trnovske ulice št. 28, se je obvestila, da bo družini prodala hišo tolikanj prestrašila, da je v obupu segla po steklenici izola in ga izpila. Pol mrtvo so našli na tleh pri mrtvašnici, jo takoj odpeljali v bolnišnico, toda bilo je že prepozno. Izprali so ji še želodec, nakar je takoj izdihnila. Zopet dobro delo eksekucije, ki so stalen in vztrajen blagoslov Slovenije.

Zadnjič smo poročali, da je pobegnila z doma E. K. iz Sela, stara komaj 14 let. Te dni jo je pa na cesti snel detektiv in jo odvedel na policijo. Tam je povedala, da so jo preživljali ljubimci, ki jim je rada nudila vse sladkosti.

Vaška romantika. Mato Kunič iz Gušca na Hrvaškem je bil njet v Rusiji in usoda ga je zanesla tudi na Kitajsko. Ko se je vračal v domovino, je vzel s seboj tudi mladega Kitajca, ki si je zaželel nove »domovine«. Srečno sta prispela na Hrvaško. Tam so Kitajca krstili in mu dali ime Vazilij Neznanović. Naučil se je jezika in običajev in kot izvrstnega delavca so vsi vzljubili. Te dni si je nekaj poškodovaval in so ga morali pripeljati v zagrebško bolnico.

Pretkani goljufi in šeparji se povsod pojavljajo. V Belgradu se je predstavljala neki Panić za advokata in na ta način izžehl nešteto žrtev. Ko so mu postajala tla že vroča, je pobegnul. Pred dnevi je doznalo udruženje upodabljačih umetnikov, da je neznanec pobiral po mestu razne prostovoljne prispevke za veselico, ki jo v kratkem priredi udruženje. Ko je nabral primerno vsoto, je tudi seveda pobegnul.

Svojega očeta je ubil Franc Vuk v Moravcih pri Mariboru. Sin je rad popival in prišlo je večkrat do prepira med očetom in sinom. Zadnjič sta se zopet sprla in v pijani besnosti je sin začel nabijati očeta po glavi z lopato, tako da je v nekaj urah umrl. Ubijalec je pobegnul.

Šport.

Nedeljske pokalne tekme.

ASK Primorje : SK Jadran 6 : 1 (1 : 1). Ostra igra, v katero so unesli Jadranovi igralci precejšno dozo surovosti, vsled česar tudi ni izostala nikdar speca nezgoda. O igri sami in poteku prinesemo daljše poročilo v prih. številki.

ŽSK Hermes: SK Slovan 2: 1 (1 : 0). Izid je presenetil. Splošno se je računalo na zmago SK Slovana, ki pa je v tej tekmi zelo popustil. Tudi pri tej tekmi se je pripetila nezgoda. Poročilo sledi v prih. številki.

SK Ilirija rez.: ŽSK Hermes 4 : 1. Prijateljska tekma, ki bi se morala odigrati kot prvenstvena. Z ozirom na to, da Hermesova rezerva ni nastopila v predpisanem času, zgubi prvenstveno tekmo v razmerju 3 : 0. Rezerva Ilirije je prekašala svojega nasprotnika, ki pa ni bil ravno slab.

ASK Primorje rez.: SK Slovan rez. 1 : 1. Prvenstvena tekma jesenske sezone. Rezervno moštvo ASK Primorje je neprestano oblegalo vrata SK Slovan, ki pa se je branil v lepem stilu. Blaten teren ni dopustil, da bi moštvi razvili boljše igro.

Hašk : Gradjanski 4 : 3. Tudi v Zagrebu so se odigravale pokalne tekme, kojih finale se je odigral prošle nedeljo med navedenima kluboma. Po tekočem boju se je posrečilo Hašku, da je zmagal v gornjem razmerju.

Občni zbor SK Svobode. V nedeljo se je održal občni zbor ob precejšnji prisotnosti članstva. Dalje poročilo o tem priobčimo prihodnjč.

ASK Primorje : SK Ilirija 1 : 0. V soboto dne 27. februarja se je odigral

nastavek pokalne tekme 10 × 15 min. Po lepi igri je moštvo Akad. SK Primorje pokazalo, da ni zadnji uspeh slučajen. Tudi o tej tekmi priobčimo v prih. številki daljše poročilo.

Boxmatch Paolino: Diener. Ze v zadnjih številk našega lista smo napisali nekaj vrstic o težki atletiki, h kateri se prištevata tudi boksanje. Ta šport je pri nas šele v prvih povojih ter ne vlada zanj veliko zanimanje. Pač pa je ta vrsta športa zelo priljubljena v Ameriki, Angliji, Franciji in v zadnjem času se je dvignil interes za boksanje tudi v Nemčiji.

Pred kratkim sta nastopila v Berlinu dva mlada, komaj znana boksarja Neme Diener in Španjolec Paolino.

Dvorana, v kateri sta nastopila, je bila nabito polna občinstva. Neme so drgetaje pričakovali borbo ter nje potek. V splošnem se je smatralo Španjoleca za favorita, kajti Paolino je telesno bolj razvit in težji od Dienerja, vendar je Diener v tehniki nekoliko nadkriljeval svojega nasprotnika.

Ze v prvih rundah je skušal Diener doseči uspehe ter je z dobro premišljenim udarcem zadel Španjoleca nad očesom, vendar ga to ni osupnilo. Boj se je čimdalje, tem bolj ostro nadaljeval. Publika je navduševala svojega sorojaka Dienerja v nadi, da se mu posreči zmaga.

Toda po predpisanem času je sodnik zaključil borbo ter isto proglasil za neodločno.

Ptuj.

Gospod urednik najbrž misli, da v Ptuj spimo, ker ni bilo že tako dolgo od tod glasu. Pa se moti. Naše spanje je minilo že pred volitvami v Delav-

sko zbornico. Te volitve so nas dodobra predramile, dobili smo še več korajže, ker 920 glasov iz naših krajev tudi ni malenkost. Pri tej priliki smo zopet obnovili stike s starimi, deloma že pozabljenimi zaupniki ter pridobili še novih. Nato smo imeli dne 14. februarja veliko zaupniško konferenco, katere se je udeležilo 50 zaupnikov iz raznih krajev, celo iz 16 km oddaljenih Kozmine sta prišla dva vrla moža. Iz Ljubljane nas je pa posetil s. Vrhunc, ki je prav obširno govoril o pomenu delavskega časopisa. S. Mar je poročal o pomanjkljivostih socialnega zavarovanja, o starostnem zavarovanju, demontaži socialne politike, kakor so si jo gospodje vladinoveci zamislili. Razni gg. poslanički na mednarodnih konferencah trde, da je pri nas vse najbolj moderno urejeno, kar se tiče stanovanjskega vprašanja, socialnega zavarovanja, delovnega časa in enakih razmer, doma pa se dela ravno narobe. Vse, kar si je delavstvo v dolgih letih pridobilo, kar je v drugih državah tudi vsem državljanom v čast, se pri nas hoče ukiniti in uničiti. Sprejeta je bila resolucija, ki protestira proti tem krivicam in zahteva, da se vse, kar je užakonjeno, točno upošteva in izvaja. Posebno pa se je zahtevalo, da se uvede starostno zavarovanje. Izvolil se je nov strokovni agitacijski odbor, ki bo delal na to, da se stare organizacije ožive in osnujejo se nove.

Šoštanj.

Del. izob. zveza »Svoboda« Šoštanj vabi vse svoje člane in članice na 6. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 7. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani hotela »Jugoslavije« z dnevnim

redom: 1. poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in revizorjev; 2. poročilo odsekov in njih občnih zborov; 3. volitev novega odbora; 4. razno. Sodrugi in sodružice »Svobodaši«, pridite vsi brez izjeme in pripeljite še novih članov, ki se sprejemajo pred in po obnem zboru! Pride tudi zastopnik centralne »Svobode«, kateri si ogleda naše delo v preteklih letih, obenem bo orisal delovanje celokupne »Svobode« in kakšen pomen imajo naše kulturne organizacije! Sodrugi, na agitacijo za »Svobodo«!

Dramski odsek »Svobode« priredi v nedeljo, dne 7. marca ob 3. uri popoldne na odru »Sokolskega doma« vesele igrice v 3 dejanjih »Pri belem konjičku«. Sedež 1. vrste 12 Din, II. vrste 8 Din, III. vrste 5 Din, stojisce 3 Din. Med in po igri svira društveni tamburaški zbor! Ker je čisti dobiček namenjen v izobraževalne namene, vas tem potom vljudo vabimo na obilno udeležbo.

V soboto zvečer, 6. marca ob 7. uri priredijo tuk. del. organizacije predavanje o »Ruski revoluciji«, predavatelj iz Ljubljane. Sodrugi, sodružice, posečajte ta velevažna predavanja, vstopnina je prosta! Vsi na agitacijo, naj ne manjka nobena delavska družina.

Vabimo vse člane in članice »Svobode« na člansko zborovanje v torek, dne 2. marca v tajništvo »Svobode« z dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika zadnje seje; 2. obračun »Maškerade«; 3. volitev blagajnikov in rediteljev za igro v nedeljo, 7. marca; 4. dopisi; 5. Razno.

Sodrugi, seje naj se udeležijo vsi odseki brez izjeme. Sodrugi, naš klic naj bo, na delo! Agitirajte med vašimi prijatelji, pripeljite jih v našo sredo, da se organizirajo in pomagajo graditi bodočnost. K. A.

Najstarejša graverska tvrdka

ANTON ČERNE

se je preselila iz Dvornega trga 1
v isto hišo na
Kongresni trg številka 10.

132

2 šoferja absolutno trezna in zanesljiva, večja vseh pripadajočih mehaničnih del se sprejmeta **takoj** za osebni avto omnibus v Mežiški dolini, proga Črna-Prevalje (17 km). — Prvovrstni strokovnjaki, po možnosti samci, naj predložijo osebne ali pismene ponudbe z zahtevki 123 na Občinski urad ČRNA pri Prevaljah.

BERITE!

Lovro Kuhar: Povesti.

Abditus: Predhodniki današnjega socializma in komunizma.

Zadružni koledar za leto 1926.

„Pod lipo“, družinski mesečnik.

Naroča se: Zadružna založba v Ljubljani, Aleksandrova 5.

Produkcija - kréma za čevlje.

Zahtevajmo in kupujmo vedno in povsod le „Produkcijo kréma“ za čevlje. 130

Proda se

temnomoder kostum za nizko ceno. Naslov se izve v upravi lista. 124

Makulturni papir

se proda po 4.— Din za 1 kg. Več se poizve v upravi lista. 103

Kje kupiš najceneje?

v Šentpeterskem bazarju, Ljubljana, Martinova c. 8.

kjer dobiš manufakturno blago po 121

skrajno nizki ceni.

Pridite in prepričajte se.

VABILO

na

redni občni zbor

Stavbene, konzumne in gostilniške zadruge Delavski Dom r. z. o. z. v Trbovljah, ki se vrši v nedeljo, dne 14. marca t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih Delavskega doma.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo načelstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Sklepanje o razdelitvi prebitka.
6. Volitev enega člana v načelstvo, tri člane v nadzorstvo in enega namestnika.
7. Razni nasveti in želje.

Na obnem zboru imajo le člani z polno vplačanim deležem pravico do glasovanja po § 3. zadružnih pravil. Če ne pride ob določeni uri zadostno število članov na občni zbor, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ob vsaki udeležbi po § 14 odstavek 3. zadružnih pravil.

NAČELSTVO.

Honigov valjeni paromlin

Havas & Forgacs

BAČKA TOPOLA.

Zastopstvo in zaloga: 125

A. Pauli,
Ljubljana, Sv. Petra c. 38

Telefon interurban štev. 305.

Brzjavke „Pauli“ Ljubljana.

Leposlovne knjižnice II. zvezek

CHARLES DICKENS:

Božična pesem v prozi

Prevel * * *

1926

Cena Din 12.

Naročajte to lepo delo pri Zadružni založbi v Ljubljani.

Razširjajte „Del. Politiko“!

ZASTONJ!

dobite ure na 15 rubinov ali srebreno cigaretno dozo poleg tovarniških cen, če kupite eno obleko, oblekco za otroke ali posamezne hlače etc v naši detalni trgovini v Erjavčevi cesti št. 2.

Oglejte letake!
Konfekcijska tovarna
Fran Derenda & Cie,
Ljubljana. 128